

Wesselsin opissa

että niiltä voi odottaa mitä vain. Yhdenä päivänä Satchmo tekee niin upeat laukkasulut, että pidättelet henkeäsi ja annat sen yhdeksikön, mutta seuraavana se saattaa pyörähtää kesken kaiken ympäri ja joudut laskemaan arviosi ykköseen. Yllättävissä tilanteissa siitä on apua, että itsekin ratsastaa grand prix -tasolla: näkee, kuinka paljon ratsastaja joutuu hevosta milloinkin tukemaan ja pystyy arvioimaan, miten hyvin hän siitä selviytyy.”

Ratsastava tuomari

Wesselsin ura GP -ratsastajana on pitkä, mutta ei tällä hetkellä aktiivinen. “Olen aloittanut nuorena ratsastamalla Arthur Kottaksen kanssa vuoden verran päivittäin samassa maneesissa ja opettelemalla GP -liikkeit Willy Shultheissin kouluttamalla Brillantilla. Välillä olin mieheni mukana Etelä-Afrikassa monta vuotta, mutta kilpailin sielläkin aktiivisesti. Voitin muun muassa Etelä-Afrikan mestaruuden ja Afrikan omat olympialaiset, mikä on aika eksoottinen saavutus!”

Paluu Eurooppaan teki Wesselsin kansainvälisen tason koulutuomarin. “Kaksikymmentä vuotta sitten asuimme Saksassa ja pääsin siellä tuomaroimaan vaativissa luokissa. Vuodesta 1990 lähtien arvostelin jo GP -luokkia. Kilpailin myös itse kansainvälisissä GP -luokissa Leopard -nimisellä hevosellani vielä viisi vuotta sitten.”

Neljä kuukautta sitten Wessels itse muutti Saksasta takaisin synnyinmaahansa. Enää häntä ei kansainvälisillä radoilla nähdä. “Ei, koska silloin en voisi olla tuomarina kansainvälisissä kilpailuissa. Ja toiseksi, ei minulla olisi siihen hevostakaan. Nykyinen, Carl Hesterin tallissa Glouchesterhiessä asuva trakehner -ruunani on ostettu hyvän ystäväni Ulf Möllerin kautta. Se on valmis vasta prix saint-georges -tasolle.”

Keskustelun tärkeys

Näkemiensä suomalaisten testiratsukoiden tasoa Wessels ei halunnut ruotia. “Oli hienoa, että he tulivat esiintymään meille. Siellä oli oikein positiivisiakin hevosia, joille saimme antaa yhdeksikköjä. Ja jos kaikki ei aina mennyt nappiin, niin sekin oli hyvä, koska vain niistä epätavallisista suorituksista syntyy keskustelua. Keskustelemaan ei opi kuin harjoittelemalla ja se on tuomareille tänä päivänä välttämättömyys, kun yhä useammissa kilpailuissa on käytössä kollegiaalinen arviointi. Siinä on oltava nopea ja analyttinen eikä saa menettää malttia, vaikka juontajana toimiva kollega hoputtaa!”

MARGIT TICKLEN

Jorma Korhonen huolissaan hevosalan työvoimasta
20 vuotta tallimestarina

Jorma Korhonen ja Jokeri - Tuomarinkartanon kilpatallin asukki.

”Jorma on tallin sydän”, Tuomarinkartanon kilpatallin ratsastajat ovat todenneet. Kyseessä on työnsä taitava tallimestari Jorma Korhonen, joka huolehtii asiakkaiden hevosista kuin omistaan. Korhonen on kuitenkin huolissaan alan tulevaisuudesta. Ammattitaitoista työvoimaa talleille on vaikea löytää ja hyviin tallimestareihin törmää entistä harvemmin.

Hakiessaan lisätyövoimaa Korhonen oli saanut yhden yhteydenoton. Se tuli kiinalaiselta työnhakijalta. Eri talleilla näkee myös unkarilaisia ja virolaisia työntekijöitä, mutta suomalaisia raskas työ ei näytä kiinnostavan.

Helsinkiläisessä Kilpatallissa kaikki on niin kauan hyvin kuin Korhonen, 46, pysyy työkykyisenä. Hänen olkapäänsä odottaa leikkausta tai pienempää toimenpidettä. Myös polvinivelet ovat alkaneet vaivata miestä, jonka työnkuva on laaja. Hän ruokkii ja tarhaa tallin 32 hevosta, puhdistaa karsinat, hankkii rehut ja kuivikkeet, huolehtii pihosta ja kiinteistöistä seitsemänä päivänä viikossa. “Käytännössä olen järjestänyt sitten, että voin olla sunnuntai pois.” Sunnuntaisin tallia on tehnyt jo vuosien ajan Irma Nylander.

Vapaapäiviä tai sairauslomapäiviä Korhosen on silti vaikea pitää. “Tämä on iso talli ja tähän on vaikea saada työntekijää.”

Viime vuosina hän on pitänyt kuukauden kesäloman. “Silloin käyn kotipuolella, mutta kyllä sielläkin tulee käveltyä heti talleihin”, Kittilän Kaukoista kotoisin oleva Korhonen naurahtaa.

Rakkaudesta hevosiin

Korhosen motivaatio työhön löytyy

synnynnäisestä rakkaudesta hevosiin ja eläimiin. Lapsuusvuosina hänen naapurissa asuivat ravimiehet Pentti ja Lauri Evijoki, jonka tallille hän meni usein koulun jälkeen. “Siellä putsattiin karsinoita ja sai harjata hevosia. Jossain vaiheessa pääsi jopa ajamaan.”

Myös Jouko Kankaan talli tuli koululaiselle tutuksi. Koulun jälkeen Korhonen lähti hevostaloustaloon ja sieltä Jorma Evijoen ravitallille.

”Ypäjällä piti suorittaa pakollinen este- ja koulukisa, mutta muuten minulla on ravitusta.”

Armeijan hän suoritti Niinisalon eläinlääkintäkoulussa. “Antero Tupamäeltä sain arvokasta tietoa. Siellä kävi kaikki Suomen huippumiehet siihen aikaan ja siellä oppi paljon.”

Evijoen tallilla Korhonen jatkoi vielä muutaman vuoden ennen kuin kokeili työtä kunnan palveluksessa kotiseuduillaan. “Sitten näin tämän ilmoituksen Hevosurheilussa vuonna 1987, hain paikkaa ja pääsin tänne.”

Kokeilumiehellä ratsastustallille lähteneen ravimiehen työura on kestänyt jo 20 vuotta. “Täällä on nähnyt tosi paljon erilaisia ihmisiä ja satoja erilaisia hevosia. Ratsupuoli on ihan oma maailmansa. Mietin tullessani, miten se menee, mutta se on mennyt ihan hyvin.”

Hän on joutunut toteamaan, että ravipuolella hevostietämys ja hevostamistaidot ovat selvästi paremmat kuin ratsupuolella.

Hevosien käsittelyssä tietämättömyys voi johtaa vaaratilanteisiin. “Siinä olisi paljon opettelemisen varaa.”

Vielä ehtii Vermoon

Korhonen pitää korvat auki, kun vanhat hevostamiehet puhuvat. “Heil-

tä saa ihan korvaamatonta tietoa. Kun on kiinnostunut ja aktiivinen, aina oppii lisää.”

Tallimestari on vuosien varrella omistanut useita ravureita. Paras niistä on ollut kimppahevonen Parlay Jogö. “Kasvattamista olen myös kokeillut, mutta se oli ensimmäinen ja viimeinen kerta. Se on niin pitkä hommaa, ettei jaksa odottaa.”

Ajatus paluusta ravipuolelle on käynyt miehen mielessä, mutta palkkaus on ratsupuolella parempi.

Uusien hevosten kanssa Korhonen tulee nopeasti sinuiksi. “Rauhallinen ja johdonmukainen käytös on hevosten kanssa kaiken a ja o. Kun käsittelee niitä hyvin, nekin ovat sinulle hyviä. Jos hevonen tekee jotain, sitä pitää myös rangaista. Se on viisas eläin ja tietää, mistä rangaistus tulee.”

Tallimestari kiintyy tiettyihin hevosiin. “Joistain tulee enemmän kavereita. Kaikki hevoset hoidan hyvin, mutta aina jonkun karsinaan voi jäädä juttelemaan vähän pidemmäksi aikaa.” Pisimmät juttutuokiot hän viettää Jokerin ja Dormellinon karsinoissa.

Vuonna 1984 rakennetussa tallissa on edessä EU-remontti vuoteen 2014 mennessä. “Karsinoiden pitää olla yhdeksän neliön kokoiset, mikä tarkoittaa tallin laajennusta tai osakkeita pitää lunastaa ulos.”

Engelman ratkaisu tuottaa tallimestarille päänvaivaa.

Korhosella on kaksi tyttärtä ja vaimo, jotka ratsastavat. “Poika pelkää hevosia ja harrastaa muita asioita.”

Haastattelupäivän Korhonen on saanut työt tehtyä, mutta vielä hän ei malta lähteä kotiin. Tuomarinkylästä hän kiiirehtii Vermon iltaraveihin.

LEENA MÄENPÄÄ-WIRTZ